

SUPERVIZIJSKI MODEL – OD INICIJALNOG INTERVJUA DO ZAVRŠETKA SUPERVIZIJSKOG PROCESA

Cajvert, L. (2023). A supervision model – From initial interview to completed supervision assignment. Stockholm: BoD- Books on Demand

Lilja Cajvert, autorica knjige, je socijalna radnica, licencirana psihoterapeutkinja te supervizorica s dugogodišnjim predavačkim iskustvom na Sveučilištu u Goteborgu, u Švedskoj te s bogatim edukatorskim i supervizijskom iskustvom u inozemstvu.

Autorica je poznata profesionalnoj zajednici u Hrvatskoj više od dva desetljeća, točnije, od početka provedbe trogodišnjeg projekta Društva za psihološku pomoć »Edukacija iz supervizije za djelatnike sustava socijalne skrbi« koji se odvijao u suradnji s Ministarstvom rada i socijalne skrbi i Studijskim centrom socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu uz financijsku podršku SIDE (Swedish International Developmental Agency). Projekt je bio izuzetno značajan za predstavljanje supervizije u psihosocijalnom radu u Hrvatskoj te su se razdoblju od 2021. do 2023. u okviru projekta odvijale dvije razine obrazovanja iz supervizije: prva razina uključivala je obrazovanje trenera iz supervizije za skupinu od 10 hrvatskih stručnjaka i supervizora, a druga razina obuhvaćala je edukaciju za supervizore psihosocijalnog rada za 35 djelatnika sustava socijalne skrbi. Kao jedan od ishoda ovog projekta bila je i prva knjiga iz područja supervizije na hrvatskom pod naslovom Supervizija u psihosocijalnom radu. Autori te knjige bili su upravo prvih 10 polaznika edukacije, a urednice su bile Marina Ajduković i Lilja Cajvert.

Sve to rezultiralo je pokretanjem mnogih aktivnosti na području supervizije, kao što je pokretanje Poslijediplomskog studija iz supervizije u psihosocijalnom radu 2006. godine na Studijskom centru socijalnog rada Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, supervizija postaje sastavni dio sadržaja preddiplomskog i diplomskog studija socijalnog rada, započinje objavljivanje radova i provođenje istraživanja na području supervizije, uz jačanje suradnje i sve veću vidljivost Hrvatskog društva za superviziju o organizacijski razvoj.

U takvom kontekstu intenzivnog zamaha supervizijskog razvoja posljednjih dvadeset godina, sintagma »Liljin model supervizije« udomaćio se u supervizijskoj profesionalnoj zajednici te je postao jedan od značajnih temelja koji su i danas prisutni u supervizijskoj praksi. Pod vidom toga želim naglasiti budućim čitateljima da je ova knjiga specifična u odnosu na mnoge druge publikacije koje se bave supervizijom upravo po tome što opisuje model supervizije koji autorica razvija, propituje i nadograđuje posljednjih četrdeset godina. Opisujući »svoj model supervizije«, autorica se rukovodi shvaćanjem supervizije kao vrlo kompleksnog i zahtjevnog procesa u kojem supervizor naprosto ne može dozvoliti sebi da ne reflektira i da nema svjesnost o tome što radi, zašto to radi i što time želi postići.

Autorica navodi nekoliko činitelja ključnih za razvoj ovog modela:

- vlastiti interes i radoznalost o dinamici procesa supervizijskih grupa
- radoznalost o tome što točno radi tijekom supervizijskog susreta
- kontinuirana refleksija i evaluacija koju provodi zajedno sa supervizantom te
- supervizija njezine vlastite supervizije.

Pod vidom toga, Lilja Cajvert razvila je model supervizije koji je u knjizi predstavljen kroz osam poglavlja. U uvodnom poglavlju autorica daje određenje supervizije prema kojem se rukovodi i pristupa superviziji te daje pregledan sinopsis prvog intervjua s potencijalnom supervizijskom grupom u formi tabelarnog prikaza koji predstavlja jasan kompas za sve buduće sudionike supervizijskog procesa. U sljedećim poglavljima autorica se bavi pojedinim fazama supervizijskog procesa pa tako detaljno opisuje i argumentira tijek i sadržaj intervjua s potencijalnom supervizijskom grupom kao i s naručiteljem supervizije i njegovom ulogom i očekivanjima od supervizijskog procesa. Nadalje, autorica se detaljno bavi pojedinim fazama supervizijskog procesa: početkom supervizijskog rada s grupom, tijekom supervizijskog susreta s posebnim fokusom na način formuliranja supervizijskog pitanja, procesom i dinamikom rada te povratnim informacijama, evaluacijom i završavanjem rada supervizijske grupe. Posebno bih istaknula peto poglavlje koje u fokus stavlja ulogu refleksije u supervizijskom procesu te nudi različite »alate« i pristupe koji sudionicima supervizije mogu biti od pomoći (upotreba slika, karata, figurica, pozicioniranja, pisanja, model rada s paralelnim procesima, model rada s nesvjesnim procesima, korištenje snova te primjena evaluacije kao intervencije). Iako ovi »alati« nisu nepoznanica našoj profesionalnoj zajednici, mišljenja sam da ih ja važno promišljati u kontekstu procesa i specifičnosti grupe te potreba supervizanta koji je u fokusu, a ne iz perspektive »tehnike«, što je upravo način kako autorica opisuje ove mogućnosti i pristupe.

S obzirom da sam imala priliku biti jedan od supervizanata i edukanata Lilje Cajvert, mogu reći da je jedna od značajnih karakteristika njenog rada u primjeni ovog modela svojevrsna »profesionalna tvrdoglavost« u smislu neodustajanja od

toga da doista suštinski razumije supervizantovu priču, supervizijsko pitanje i kontekst te da ne pristaje na površnost. Moj doživljaj »Liljinog modela« odlično je sažet u riječima sudionice jedne od Liljinih supervizijskih grupa, a čiji je citat naveden u predgovoru knjige:

»Tvoje pitanje. Ponašaš se raznoliko. Želiš razumjeti, a ja onda moram preispitivati svoje misli i osjećaje i odgovoriti ti na nekoj dubljoj razini od one da naprosto kažem kako se osjećam i kako razmišljam. Ti me navodiš da razmišljam dublje. Da reflektiram. Ne da samo govorim. Mislim dok se to događa. Ti ne odustaješ. Doista moram misliti dok još jednom preispitujem otvaranje neke nove perspektive. Na taj način dolazi do unapređenja, evoluiranja. Ali, to je teško. Molim te nastavi biti ti i postavljati svoja pitanja.« (Cajvert, 2023.: 11)

Svako pojedino poglavlje rezultat je doista bogatog supervizorskog iskustva autorice koje je ujedno prožeto i autentičnim interesom, toplinom i ljudskom radoznavnošću za to što se događa u grupi te s pojedincem i s grupom u superviziji. Knjiga predstavlja odlično štivo za supervizore početnike te supervizore u edukaciji, ali isto tako, može biti inspiracija već iskusnim supervizorima koji propituju i nadograđuju svoje znanje o superviziji. Knjigu bih također preporučila i supervizantima te onima koji tek razmišljaju o tome da steknu svoja prva supervizijska iskustva jer daje jasnu predodžbu o tome što za sebe mogu dobiti od supervizije.

Priredila: Kristina Urbanc